

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 279/2010-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. septembra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. A. S., S., zastúpenej advokátom JUDr. Ľ. M., B., vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5 Co 427/09 z 31. marca 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. A. S. odmieta pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie a rozhodnutie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. júla 2010 doručená sťažnosť Ing. A. S., S. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. Ľ. M., B., v ktorej namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 20

Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 5 Co 427/09 z 31. marca 2010 (ďalej len „uznesenie z 31. marca 2010“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že právna predchodkyňa sťažovateľky (jej matka) si ako oprávnená osoba v súlade so zákonom č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov uplatnila v zákonom ustanovenej lehote svoj nárok na poskytnutie náhrady za odňatý živý a mŕtvy inventár u povinnej osoby – Š. m. S., š. p. Napriek preukázanému nároku vo výške stanovenej znaleckým posudkom nebol jej nárok dobrovoľne uspokojený, a preto 26. januára 2000 podala žalobu Okresnému súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) proti Š. m. S., š. p. v likvidácii (ďalej len „odporca“), o poskytnutie náhrady živého a mŕtveho inventára v sume 353 315 Sk (11 727,91 €).

Po podaní žaloby rozhodol Okresný súd Bratislava I ako registrový súd o výmaze odporcu z obchodného registra k 26. augustu 2002 na základe súhlasu rezortnej likvidačnej komisie Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“), ktorá odsúhlasila záverečnú správu o likvidácii odporcu, ktorá sa uskutočnila po zamietnutí návrhu na vyhlásenie konkurzu pre nedostatok majetku odporcu uznesením krajského súdu sp. zn. Z-2-1 K 256/96.

Podľa sťažovateľky postup ministerstva bol nezákonný, pretože nenastali zákonné dôvody na ukončenie likvidácie a následný výmaz odporcu z obchodného registra, keďže *„až po úplnom uspokojení nárokov a speňažení majetku, mohla byť likvidácia skončená“*.

V dôsledku smrti matky sťažovateľky počas prebiehajúceho súdneho konania vstúpila do jej práv a povinností účastníka konania sťažovateľka, ktorá listom z 12. januára 2006 navrhla okresnému súdu zámenu účastníka na strane odporcu tak, aby do konania vstúpilo ministerstvo. Uvedený návrh sťažovateľka odôvodnila skutočnosťou, že

„ministerstvo bolo zriaďovateľom zaniknutej právnickej osoby a na zriaďovateľa prešli po zániku nielen majetkové hodnoty, ktoré zostali po zániku právnickej osoby, ale aj povinnosti uspokojiť nároky veriteľov“.

Okresný súd uznesením sp. zn. 6 C 56/2008 z 19. novembra 2009 (ďalej len „uznesenie z 19. novembra 2009“) návrh sťažovateľky na zámenu účastníkov zamietol a konanie zastavil. Proti uvedenému uzneseniu podala sťažovateľka včas odvolanie.

Krajský súd uznesením z 31. marca 2010 uznesenie okresného súdu z 19. novembra 2009 potvrdil, čím podľa sťažovateľky bolo „znemožnené definitívne uspokojenie jej zákonom garantovaného nároku na poskytnutie náhrad za odňatý živý a mŕtvy inventár a tým bolo porušené aj jej právo vyplývajúce z Ústavy SR a Protokolu č. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv i základných slobôd t. j. vlastníť majetok a právo na ochranu majetku“.

Na základe uvedeného sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd rozhodol, že

„1) Základné právo sťažovateľky Ing. A. S. na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd ako aj právo vlastníť majetok podľa čl. 20 Ústavy SR a právo na ochranu majetku podľa čl. 1 Protokolu č. 1 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5Co 427/09 z 31. 3. 2010, porušené boli.

2) Uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5Co 427/09 z 31. 3. 2010 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

3) Sťažovateľke sa priznáva náhrada trov konania zodpovedajúca trovám právneho zastúpenia v sume 700,55 € (574,28 € odmena + 14,42 € paušálna suma náhrad = 588,70 € + 111,85 € DPH) za dva úkony právnej služby) prevzatie zastúpenia s prvou poradou, vyhotovenie sťažnosti) vo výške tarifnej odmeny podľa § 11 ods. 2, § 10 ods. 1 vyhl. MS SR č. 655/2004 Z. z. za každý úkon po 287,14 € a paušálnej sumy náhrad po 7,21 € za každý úkon. Náhradu trov právneho zastúpenia je Krajský súd v Bratislave povinný vyplatiť právnenému zástupcovi sťažovateľky advokátovi JUDr. L. M., do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu Ústavného súdu SR.“.

II.

Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Pri predbežnom prerokovaní ústavný súd preskúmal sťažnosť z hľadiska existencie dôvodov podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Sťažovateľka sa sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia označených základných a iných práv uznesením krajského súdu z 31. marca 2010.

Podstatou sťažnosti je nesúhlas sťažovateľky s právnym názorom krajského súdu, ktorý v uznesení z 31. marca 2010 potvrdil uznesenie z 19. novembra 2009, ktorým okresný

súd návrh na zámenu účastníkov na strane odporcu zamietol a konanie zastavil z dôvodu straty jeho spôsobilosti byť účastníkom konania, a teda vo veci meritórne nerozhodol.

Sťažovateľka v sťažnosti teda inými slovami namietala skutočnosť zákonom predvídanú ako postup súdu, ktorým bola účastníkovi konania odňatá možnosť konať pred súdom.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka nevyčerpala všetky prostriedky, ktoré jej zákon na ochranu jej základných práv a slobôd v systéme všeobecných súdov účinne poskytuje, keďže nepodala dovolanie proti namietanému uzneseniu krajského súdu, a to napriek tomu, že podľa ustanovenia § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) bol tento mimoriadny opravný prostriedok proti označenému uzneseniu krajského súdu prípustný. Podľa uvedeného ustanovenia *„dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom“*.

Ústavou daná právomoc ústavného súdu neumožňuje ústavnému súdu nahrádzať rozhodovacia činnosť (právomoc) všeobecných súdov, ak je založená zákonom alebo na základe zákona, t. j. v danom prípade na základe uplatnenia postupu podľa § 237 písm. f) OSP ústavný súd môže založiť svoju právomoc na konanie až vtedy, ak fyzická alebo právnická osoba nemala inú ústavnú a zákonnú možnosť účinnej ochrany svojich práv. Ústava ani zákon o ústavnom súde neprípúšťajú, aby si sťažovateľ ako účastník konania zvolil medzi súdnymi orgánmi ochrany porušených základných práv a slobôd, naopak čl. 127 ods. 1 ústavy jednoznačne požaduje vyčerpanie všetkých sťažovateľovi dostupných a účinných prostriedkov nápravy.

Aj podľa svojej stabilnej judikatúry ústavný súd nie je oprávnený poskytovať ochranu ústavnosti vo veciach, v ktorých sa sťažovateľ mohol domôcť ochrany v konaní pred všeobecným súdom vlastnými, dovolenými a Občianskym súdnym poriadkom ustanovenými procesnými úkonmi (I. ÚS 161/02).

Ako vyplýva z čl. 127 ods. 1 ústavy, právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda len vtedy, ak o ochrane týchto základných práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Keďže proti uzneseniu odvolacieho súdu bolo prípustné dovolanie [§ 237 písm. f) OSP], právomoc poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľky má najvyšší súd ako súd dovolací, čím je zároveň vylúčená právomoc ústavného súdu. Z uvedených dôvodov bola preto sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti účastníkov konania uznesením ako neprípustná odmietnutá.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd už nezaoberal ďalšími požiadavkami formulovanými sťažovateľkou v petite sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. septembra 2010